

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 272. — ŠTEV. 272.

NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 19, 1929. — TOREK, 19. NOVEMBRA 1929.

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

BOLJŠEVIŠKE SILE SO UVEDLE SPLOŠNO OFENZIVO

ŽELEZNIŠKO PROGO PRI MANČULI SO DESET UR NEPRESTANO OBSTRELJEVALI

Boljševiki so uničili vlak ter razdejali železniško postajo. — Aeroplani so igrali odločilno vlogo. Mukdenska vlada je skušala uvesti že izza 22. oktobra pogajanja z Mosko, pa je naletela na gluha ušesa.

MUKDEN, Mandžurija, 18. novembra. — Včeraj zjutraj so boljševiki obnovili svojo ofenzivo na fronti pri Mančuli.

Močna artilerijsko obstreljevanje je trajalo neprestano deset ur.

V bitki so igrali odločilno vlogo boljševiški aeroplani, ki so metali bombe na kitajske postojanke.

Izid bitke ni znan.

Železniška proga med Hailarom in Mančulijem je uničena na razdaljo tridesetih kilometrov.

Železniška postaja pri Hailaru je razdejana. — Boljševiki so popolnoma uničili vlak, ki je vozil z veliko naglico ter skušal dospeti na varno.

LONDON, Anglija, 18. novembra. — Tukajšnji "Times" je dobil iz Mukdena poročilo, da so boljševiki obnovili svojo ofenzivo ob kitajski iztočni železnici.

Mandžurska vlada je že izza 22. oktobra iskala stikov z Mosko v svrhu pogajanj, pa je naletela na gluha ušesa.

Namen moskovske vlade je, oslabiti stališče Čang Kajšeka s tem, da mu odtegnejo podporo mandžurskih sil.

Aeroplani so obstreljevali Pogrančajo in Mišan na iztočni fronti.

Sovjetska vlada baje pošilja proti vzhodu velika ojačenja.

TOKIO, Japonska, 18. novembra. — Japonska časniška agentura Rengo je dobila iz Harbina, Mandžurija, poročilo, da je Mančuli popolnoma izoliran ter da ni znana usoda tamošnjih Japoncev.

Neka brzjavka iz Harbina naznanja, da so sovjetski letalci uničili kitajski aerodrom pri Botanko. devetdeset milj zapadno od Pogrančaje.

ISLANDIJA NAJ POSTANE REPUBLIKA

Stranka neodvisnih zahteva, naj se že prihodnje leto prekinejo vse zveze z Dansko, ki ima pa na Islandiji posebne pravice.

REKJAVIK, Islandija, 18. nov. Narodna stranka neodvisnih je sprožila agitacijo, da se Islandija v političnem oziru popolnoma odloči od Danske. Ta zahteva je bila o priliki praznovanja tisočletnice islandskega parlamenta.

Od leta 930 do leta 1263 je bila Islandija neodvisna republika. Znan Nordijec Leif Ericson je odplul odkriti krog leta 1000 ter razkril ameriški kontinent.

Leta 1263 pa se je Islandija pridružila Norveški in obe deželi je prevzela Danska leta 1381. Norveška se je ločila od Danske leta 1814.

a Islandija je ostala pod dansko kontrolo.

Pred enajstimi leti je Danska priznala Islandijo kot separatno državo, določila pa je, da morata imeti obe deželi istega kralja.

Danska si lasti posebne pravice za ribolov v islandskih vodah, a stranka za narodno neodvisnost hoče odpraviti to predpravo.

ZENA SAMOMORILCA POŠKODBA

SCRANTON, Pa., 18. novembra. Karl Motiska, civilni inženir, si je včeraj končal življenje radi finančnih zadreg in njegova žena, ki ga je skušala rešiti, se je tako močno obžgala, da je tudi umrla. Policija pravi, da je postal Motiska obupan radi izgub na borzi in da si je namočil obleko v gazolinu, katerega je nato prižgal. Žena se je pričela boriti z njim, da ga reši, a v boju se je unela tudi njena obleka.

Odhitela je na cesto ter pričela klicati na pomoč. Medtem se je njen mož zaprl v klet, kjer so ga našli. Umrl je par ur pozneje v bolnici. Njegova žena mu je sledila.

VELIKI VIHARI V EVROPI

Vihar je povzročil veliko škodo na angleških otokih in v Franciji. — Poštni letalci izgubljeni.

LONDON, Anglija, 18. novembra. Viharji, nalivi in sneg so se pojavili po angleških otokih in po obali Francije.

Viharji so povzročili veliko škodo na lastnini. Ubiti so bili trije poštni letalci. Brezčrna brzjavna postaja v Marseilles je prestregla poročilo neke ladje, ki išče pogrešane poštne letalce med Marseillesom in Tunisom.

Ostanke nekega aeroplana so videli plavati po vodi. O drugih letalcih pa ni nobenega sledu.

To je bila že deseta nesreča v zraku med Marseilles in Tunisom. Službo so včeraj prekinili, ker ni bilo mogoče dobiti nobenega letalca, ki bi se dvignil v zrak.

Precejšnje število francoskih mornarjev je poškodovanih.

V Angliji so morali zastran snežnih zametov odgoditi vse sportne prireditve. Vsled tega je bil tudi odgojen polet vodiljivga zrakoplova R-101.

Kleti londonskih hiš so bile preplavljene.

Reka Severn je prestopila bregove, vsled česar si je moralo poiskati dosti družin zavetja na višje ležečih krajih.

VOJNI TAJNIK GOOD UMRL

WASHINGTON, D. C., 18. nov. — Nocoj ob osmih je umrl v Walter Reed bolnišnici vojni tajnik James W. Good.

Smrt je bila posledica zastrupljenja krvi, ki je sledila operaciji na slepiču.

Pokojniki je bil rojen leta 1866 v Cedar Rapids, Iowa.

ITALIJA KAZNOVALA SLOVENSKEGA DUHOVNIKA

PULJ, Italija, 18. novembra. — Italijanska vlada je poslala v enoletno izgnanstvo župnika Karla Tosiča, ker je dal odstraniti iz svoje cerkve vse italijanske napise.

GOSPODARSKA KONFERENCA V WASHINGTONU

Predsednik Hoover se bo sestal danes z železniškimi eksekutivnimi uradniki na prvi industrijski konferenci.

WASHINGTON, D. C., 18. nov. — Predsednik Herbert Hoover si na vse mogoče načine prizadeva odpraviti depresijo v industriji ter zagotoviti deželi redni razvoj trgovine.

V to svrhu je poklical k sebi vodilne moč ameriške industrije, trgovine in poljedelstva ter bo v posvetovanju z njimi skušal sestaviti načrte, da se odpomore splošnemu mrtvili, ki proti zavladati v deželi.

Jutri bo sprejel v avdienci izvrševalne uradnike skoro vseh velikih iztočnih železniških družb.

V sredo in četrtek se bodo vršile beli hiši nadaljne konference glede ameriškega poljedelstva in trgovine.

Na teh konferencah bo uveljavljeno sodelovanje z vlado, da se uvrsti v narodno zaupanje, ki je bilo precej omejeno vsled zadnjega poloma na borzi.

Važno bo tudi posvetovanje z delavskimi voditelji, katerega se bo razen Hooverja udeležil tudi delavski tajnik Davis.

PRIDRŽANA RADI SMRTI SINA

Mrs. Klementina Geigel, stara dva in trideset let, je bila pridržana do jutrnjega zaslišanja pred sodnikom Hughes. Dolže jo umora. Glasi se, da je Mrs. Geigel odprla plin v spalnici, v kateri je spal njen sin Walter, star šest let.

Policija trdi, da je Mrs. Geigel storila to, da ga smrti. Imeli so jo nekaj časa v Kings County bolnici, ker je baje duševno zmedena.

LOV NA SIBIRSKÉ TIGRE

MOSKVA, Rusija, 18. novembra. Severo-azijska ekspedicija newyorškega muzeja je odšla včeraj v Sibirijo, da lovi dolgodlake, v duplinah prebivajoče tigre v ozemlju ob Amur reki. Ekspedicije se je udeležilo precejšnje število znanstvenikov in lovcev.

ZASTOPNIK ANGLIJE V WASHINGTONU

SIR AND LADY OSWALD MOSLEY
Angleškim poslanikom bo najbrž imenovan Sir Oswald Mosley, bogat in talentiran zastopnik angleške delavske stranke v parlamentu. Poleg njega je njegova žena.

PROHIBICIJA JE ZAHTEVALA TISOČ ŽRTEV

Uradne številke kažejo, da je prohibicija zahtevala v Združenih državah 263 žrtev, toda po mnenju nasprotnikov v prohibicije, je to število dosti premajhno.

WASHINGTON, D. C., 18. nov. — Izvedenje prohibicijske postavke je imelo za posledico 263 smrtnih slučajev. Tako kažejo zvezni rekord. Zveza ki nasprotuje prohibicijskemu amandamentu, pa pravi, da je to število napačno. V to število je vstetil 79 prohibicijskih agentov ter 184 civilistov.

Zveza trdi, da je to število dosti prenizko in ima baje dokaze, da znaša v resnici nad tisoč.

Natančno število žrtev prohibicije najbrž ne bo nikdar znano. Kajti razne smrtne slučaje, ki so se dogodili po raznih delih dežele, uradno pripisujejo drugim vzrokom, ne pa prohibiciji.

Zveza proti prohibiciji, amandamentu je preiskala vzroke smrti 66 oseb izmed 263, katere ima uradno prohibicija na svoji vesti.

SESTANEK ZNANSTVENIKOV

PRINCETON, N. J., 18. novembra. Naroda akademija znanosti bo otvorila jutri tukaj svoj tridnevni jesenski sestanek. Več kot sto vodilnih znanstvenikov se je udeležilo in predložene bodo razprave, ki bodo zanimale celo široko javnost. Dosti družabnih prireditev nameravajo prirediti za znanstvenike in njih žene.

O'CONNOR MRTEV

LONDON, Anglija, 18. novembra. T. P. O'Connor, "očes poslanske zbornice" in znan po vsem angleški govorečem svetu kot "Tay Pay" je umrl danes zjutraj. Bil je star eno in osemdeset let. V postelji je moral ostati tekom zadnjih desetih dni, ker si je zastrupil kri. Od petka naprej so pričakovali njegovo smrt vsak trenutek. Bil je obče priljubljen.

BUHARIN IZGNAN IZ KOMUNISTIČNE STRANKE

MOSKVA, Rusija, 18. novembra. Nikolaj Buharin je bil včeraj izgnan iz mogočnega političnega urada centralnega komiteja komunistične stranke kot voditelj desnega krila, ki predstavlja opozicijo.

Več kot deset let je bil Buharin eden najbolj odličnih voditeljev komunistične stranke. Preje je bil dolga leta urednik "Pravde", oficijelnega organa stranke, dokler ni bil odstranjen v pričetku tekočega leta.

COSTE ODLETEL IZ HANOI

HANOI, Indokina, 18. novembra. Kapitan Dieudonné Coste je pričel danes zjutraj ob šestih s povratnim poletom v Pariz. Izjavil je, da upa dospeti na Bourget letal. polje, pri Parizu, v sredo zvečer, kar bi itak popravilo njegov rekord za isti polet, katerega je dovršil pred dvesti leti.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PODROBNOSTI O VOLITVAH

Nasprotniki novega predsednika pravijo, da so bile volitve popolnoma fijaske. — Vsega skupaj je bilo usmrčenih osemnajst oseb.

MEXICO CITY, Mehika, 18. nov. Tekom mehiških volitev so se vršili veliki izgredi in v več mestih je prišlo do prelivanja krvi. Pasqual Ortiz Rubio, član narodne revolucionarne stranke in administracijski kandidat, je dobil veliko večino glasov.

Volitve so spremljali krvavi izgredi, toda natančno število žrtev zaenkrat še ni znano.

Nekatere smrtne slučaje so oblasti potrdile, o drugih pa molče. Najbrž je bilo pri nemirih usmrčenih osemnajst oseb. Nekatera poročila celo pravijo, da je bilo ubitih 26 oseb.

Stranka Ortisa Rubia je zmagala skoro v vseh okrajih republike. Nasprotniki Rubia, ki so podpirali kandidata Josefa Vasconcelosa, so priznali, da je zmagal administracijski kandidat, v splošnem pa smatrajo volitve za velik fiasco, ker se jih ni mogla udeležiti večina Vasconcelosovih pristavev.

Policija v mehiškem glavnem mestu je objavila, da je bilo tekom nemirov pet oseb usmrčenih, šest najstvar ranjenih.

Privatna poročila iz Vera Cruza javljajo, da je bilo tam ubitih devet oseb, med njimi tudi neki otrok. Dosti oseb je bilo ranjenih.

Slučna poročila prinašajo tudi iz drugih krajev po deželi.

Na tisoče močno oboroženih vojakov je bilo ves dan na straži. Oba kandidata sta se mudila izven glavnega mesta.

Volitve so se pričele ob devetih zjutraj ter so bile zaključene ob dveh popoldne.

Saloni so bili zaprti po vsej republiki že od sobote naprej.

Neredi so se že jako zgodaj začeli. Na temelju mehiške postavke je bilo na vsakem volišču prvih devet oseb, ki so dosepele tjakaj, izvoljenih v volilni odbor.

Obe stranki sta imeli svoje lastne stražnike. Voditelji nasprotne stranke so neprestano vlagali proteste, da se vrše velike sleparije.

Kralj vodi sam armado.

SOCIJALISTI IN VOLITVE V NEMČIJI

Podatki glede volitev kažejo, da bo socialistična stranka ohranila kontrolo nad občinskim svetom.

BERLIN, Nemčija, 18. novembra. Nepopolna poročila o večerajšnjih občinskih volitvah so kazala, da bodo socialisti obdržali kontrolo nad občinsko upravo.

Socijalisti so dobili več kot šestdeset odstotkov vseh glasov, čeprav so se opozicijske stranke polastile številnih sedežev, katere so imeli preje socijalisti.

Ljudje so splošno mislili, da bodo izšli iz volilnega boja člani desnice kot zmagovalci, kar se pa ni zgodilo.

Ker so se na raznih mestih vršili nemiri, je morala policija večkrat posredovati.

V predmestju Wittenau so nacionalisti napadli policijsko postajo. Nekako 270 nacionalistov je bilo aretiranih, ker so metali kamenje na socijaliste.

Policija je razgnala veliko množico, ki je skušala vprijeti demonstracije pred komunističnim glavnim stanom.

Demonstranti so kamenjali policijo. Stirje policisti so bili resno poškodovani. Sedemdeset oseb je bilo aretiranih proti večeru.

Predsednik Paul von Hindenburg je bil eden prvih na volišču.

IBN SAUD ODREDIL MOBILIZACIJO

KAJIRA, Egipt, 18. novembra. — Privatna poročila iz Hedžasa pravijo, da se mora kralj Ibn Saud boriti z resno vstajo, ki je izbruhnila v državi Nedžu. Kralj je je baje odredil splošno mobilizacijo v El Hassa in njegov namen je zatreti vstajo, katero vodi Fejsal ed Daviš, eden njegovih najbolj trpkih sovražnikov, o katerem se je že večkrat poročalo, da je mrtev. Kralj vodi sam armado.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo			v Italijo		
Din.	800	\$ 9.30	Lir	100	\$ 6.75
"	1,000	\$ 12.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	500	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	800	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 34.25

Stranke, ki nam naročajo isplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo v skladu s našim svetom o starem kraju v stanju eničati pristojbino za taka isplačila od 5% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za isplačila do \$30.— 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Isplačila večjih zneskov kot goraj navedene, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo se boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede način nakazila.

Isplačila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih. TUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS IN PRISTOJNO 75%.

SAKSER STATE BANK

400 BROADWAY STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephones: Bowley 0390

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

PREDSEDNIKOVA POTEZA

Iz svoje lastne izkušnje mi je znano, da v časih gospodarskih zadreg besede ne zaležejo dosti. Edinole dejanja veljajo!

To je rekel predsednik Hoover, ko je izdal vabilo za nekako gospodarsko konferenco, ki se bo ta teden vršila.

S tem je predsednik tudi priznal, da je položaj, ki so ga povzročile razmere na borzi, dosti bolj resen kot bi morda kdo domneval.

Časopisje je dosedaj objavljalo precej optimistične izjave glede učinkov, ki ga bo imel polom na borzi na trgovino in industrijo v splošnem.

Tudi dosti finančnikov se je oglasilo, med njimi celo stari Rockefeller, ter so podali pomirjujoče izjave.

Toda vsaki taki optimistični izjavi je sledilo nekaj nepričakovanega: cena najrazličnejših delnic se je še bolj znižala.

Besedo in lepo doneče fraze so bile res brez vsakega pomena. Polom se je nadaljeval.

Nad vse značilno je, da se predsednik Hoover zaveda resnosti položaja.

Priznal je, da je minil čas za lepe besede, da mora biti delo glavna parola, če se hoče dežela izogniti splošni trgovski depresiji, ki bi neizogibno sledila paniki na borzi.

To je poglobljen pogoj. Edinole če se vzbudi v ljudih novo zaupanje, se zamore položaju odpomoči.

Tudi naslednje Hooverjeve besede so značilne: — Dvomiti o gospodarski bodočnosti ali o temeljih trgovine Združenih držav, bi bilo smešno. Naša narodna zmoglost do vztrajnega dela in inteligentnega sodelovanja je najboljša garancija za bodočnost.

Predsednik Hoover je povabil k sebi ugledne zastopnike industrije, poljedelstva in delavstva.

Njihova naloga bo pokazati in uglediti pot, po kateri naj stopa dežela v bodoče.

Vseposvobod se bo začelo z javnimi gradbami, dočim naj dobi poljedelstvo podporo, da lahko razvije vse svoje sile.

To je mogoče doseči le potom tesnega sodelovanja med voditelji industrije in trgovine in zastopniki vlade.

Predsednik namerava dovesti kapital zopet v naročje industrije, ki se zadnja leta ni mogla zadostno razvijati, ker ni dobila na razpolago dovolj kapitala niti za visoke obresti.

Pretežna večina denarja se je uporabilo v spekulacijske svrhe, in kazen ni izostala.

ZAKAJ SO USTRELILI V MOSKVI PET GENERALOV.

Te dni je ustrelila črvičaja v Moskvi, pet odličnih generalov topniške akademije. Obtoženi so bili organizirane sabotaže in protirevolucionarnega delovanja.

Ustreljeni so bili generali Mihajlov, Diman, Dehanov, Sulga in Visočanski, Mihajlov in Diman sta bila aretirana v noči od 14. na 15. maja. Mihajlov, ki se je vrnil ob 2. ponoči s seje, je bil aretiran v postelji. Agentom črvičaje se je tako mudilo, da se general se obleči ni mogel. Še iste noči je bil aretiran general Diman, ki je ležal doma težko bolan. Pri obeh so prebrskali stanovanje. Od maja do umrtitve sta bila oba generala zaprti v črvičajki. Tretji aretirani general Dehanov je prišel v Moskvo iz provincije. Bil je aretiran prej, predno je nastopil novo službo. Obenem s temi tremi je bil aretiran tudi general Sulga, dočim so

aretirali generala Visočanskega po zneje.

Vseh pet generalov je zavzemalo napram sovjetski vladi lojalno stališče. Črvičaja pa trdi, da je delovala tajna reakcijska organizacija v sovjetski vojni industriji že leta 1923. Čez dve leti je nehala posloovati, ker ji je prišla črvičaja na sled.

O procesu proti aretiranim generalom se je v moskovskih komunističnih krogih mnogo razpravljalo. Sami še upravlja vojno industrijo Tolokoncev je nastopil v njihovo obrambo in izjavil, da se za preteklost ljudi ne sme soditi. Opozarjal je tudi, da izgubi vojna industrija v Rusiji najboljše strokovnjake, če bodo aretirani generali ustreljeni. Črvičaja je pa energično zahtevala smrtno obsodbo in obveljala je seveda njena zahteva.

Laži in potvorbe v puljskem procesu.

Vesti, ki prihajajo počasi in redke iz Istre po justičnem umoru Vladimirja Gortana, vedno bolj razsvetljujejo strašno komedijo kravega rimskega tribunala, skrb in bojazen mobiliziranih fašistovskih tolp, še večji odpor naših ljudskih množic proti fašistovskemu nasilju, ki po procesu vedno bolj narašča, laž in obrekovanje laškega časopisja ter svetel, neupogljiv vzgled naših mučnikov. Treba pa bo še mnogo časa, da bo do vseh podrobnosti razgaljen cinizem fašistovskih oblasti in surove brezsrčnosti fašistovskih institucij. Saj je Istra že vsa zadnja let v izrednem stanju, vsa zastražena, prepolna agentov in karabinerjev. Par dni pred procesom med procesom in po procesu so pa po nji živle vse ceste pod koraki miličarskih oddelkov, so prebredle vse njene steze karabinarske patrulje, so prisluškovali vsaki besedi in motrili vsako gesto naših ljudi ovaduh in tajni agenti.

Pa kljub vsem tem pripravam so skozi močne kordone varnostnih čet širili strah v dušah sodnikov tribunala in občinstva pri procesu letaki z vzkliki proti tribunalu. Še bolj so zato hiteli s procesom. Ko je zvečer zasedal tribunal v vsej svoji pritvorjeni dostojanstvenosti in so od vseh strani blesteli bajonetni, je bil nenadoma prekinjen električni tok. Okoli železne kletke, v železni kletki so se zgrnile okoli mirnih obtožencev nemirne vrste kabinerjev in miličnikov. Pcslušalstvo, obstoječe povečini iz fašistovskih prvakov, je otipalo revolverje v svojih žepih. Visok, trepetajoč glas je prošil luči. Občinstva in oborožene sile se je polastil strah. Samo Istra, obtožena slovenska Istra, je bila mirna v osebi peterih svojih sinov.

Izpraševanje prič, potek celega procesa je pokazal isto enostransko krivičnost, zavijanje in potvorbe kot že preiskovalno postopanje samo.

V preiskovalnem zaporu so mesece in mesece strahovito pretepali nesrečne obtožence, jim pljuvali v obraz, jih bili, metali na tla, jim skakali po prsih, jih zbadali in ščipali. Radi takega nečloveškega postopanja se je omračil nam Janku Bačacu in Franju Straniču, ki begata sedaj blazna doma kot dve preplašeni, razbiti živali. Cele vrste prič iz Berma, ki so pričale v prilog obtožencev, sploh niso zaslišali. Kar pa so jih zaslišali, so jih zaslišali pod pretnjami in grožnjami ter s potvorbami v zapisniku.

Župnik Grašič je na procesu izjavil, da ne odgovarjajo resnici zapisniki, na podlagi katerih naj bi bil on pričal proti Vladimirju Gortanu, češ, da je bil slab sin nasproti svojemu očetu. Zanikan je to potvrdjeno izjavo zapisnika.

Toda poročevalci fašistovskih listov so se to njegovo protestno izjavo pretvorili in kar izmišljeno poročali, da je župnik Grašič slabo poročal o Gortanu. Kaj vse so počeli z izjavami redkih dopuščanih prič, istrskih seljakov, si lahko mislimo. Kar na prostem so si zmišlili, da so istrski kmetje iz Trviča, šli na volišče, nosili spredaj italijansko trikoloro, da so peli italijanske pesmi. Izmišlili so si sami, da je bil po nesreči ubit Tuhtan, italijanaš, fašistovski simpatizant, pa čeprav vedo vsi, da je tudi Tuhtan ravno tako mrzil fašiste kot ubiti Gortan. Na priče so pritiskali, da so morale izjavljati, da so silšale žvižgati krogle okoli ušes. In tako so gradili in zgradili cel pro-

ces laži in potvorb.

Prekosili so v nasilstvu in potvorbah celo avstrijsko vojno sodišče v procesu napram svojemu mučniku Nazariju Sauru iz Koprca. Ponosni smo lahko, da je naš narod kljub strašnem nasilju povsem solidaren z vsako našo žrtvijo, z vsakim našim mučnikom. Brez potrebe, brez kakga siljenja proti Nazariju Sauru, ko so ga vjeli Avstriji na podmornici, pričalo trideset njegovih rojakov, koprskih Italijanašev, njim na čelu nek Urbanec, fašist. Fašistovske vrste so prepole izdajalcev Saura. Uradnik Cambus, katerega so sedaj izgnali iz službe, je bil še eden izmed najmanjših izdajalcev. Izgnali so ga pa, da naredi prostor navadnemu špijonu, inženirju Händlu.

Inž. Moro, ki je organiziral lov na Saura, ter alarmlirni avstrijske oblasti, je danes član poštne milice. Kakšna razlika med njihovim gnjilobom, podkupljivostjo in izdajalstvom napram resnemu, protistrajajočemu molku naših istrskih kmetov! Le kar so v blazni bolečini ječale mrzlične ustnice po tednih ječe, le te izjave bolečin so mogli kruti izpraševalni sodniki zapisati. Zato s prezirom gledamo na njihove vrste, ki so v dneh preizkušnje znale sam izdajati svoje lastne rojake Italijane in ne prenesti niti najmanjše žrtve.

Se ogabnejše so se vedli o priliki puljskega procesa njihovi voditelji, odvetniki, zlasti pa Petris, vodja vseh kazenskih, pretepaških in zažigalnih ekspedicij proti mirnim Slovanom v koprski okolici. Ta organizator nestetih zločinov se je upal nastopiti samovoljno kot zastopnik zasebne stranke; ni mu bila zadosti zahteva po smrtni obsodbi Vladimirja Gortana, ne zadosti kri in mrtvo truplo, še denar je zahtevala ta fašistična hijena!

Kapital iz nesrečne tragedije, iz justičnega umora je koval znani fašistični list "Popolo di Trieste". Nima čitateljev, ne naročnikov, nihče ga ne mara. Ima le vrsto naročnikov, ki so nanj naročeni, da ne izgubijo obrtnice. Čim je zaznal ta list, vzdrževan iz denarja davkoplačevalcev, za smrtno obsodbo, je izdal posebno izdajo, da se okoristi in nabere nekoliko denarja iz usodne vesti. Hijena!

Grazioli, prvak med prvaki fašistovskih nasilnikov, je s silo zaukazal ljudem na Krasu razsvetliti okna, okiti jih s cvetjem, razobesiti zastave v znak veselja, da je bila prelita Gortanova nedolžna kri. Sporočil je v Trst svojim fašistovskim predstavnikom, da je kraško prebivalstvo prostovoljno pokazalo svojo radost in zadoščenje nad umorom Vladimirja Gortana. Državna italijanska časopisna agencija "Stefani" je nato sporočila v svet, da je prebivalstvo novih pokrajin z veseljem doznalo za smrt Gortana. Toda le kratko je bilo Graziolovo veselje nad potvorbo. Kraško ljudstvo (brž pokazalo, da je odpor tam največji, kjer je največje nasilje. Najhujše vre v Grazioljevi pašaliku. Fašizem bo spoznal, že spoznava, da so Grazioljevi nasilni sistemi napram Slovanom čisto zgrešeni.

Po nestetih kraških vaseh, tako po Komunju, Gorjanskem, Saležu, Zgoniku, Proseku, Sv. Križu in drugod, so se pojavili v noči od 23. na 24. oktobra veliki napis na šolskih poslopjih, karabinerskih postajah, fašistovskih domovih: "Slava Vladimirju Gortanu! Smrt rablju Musoliniju in njegovim pajdašem!" Pobesnel je radi tega Grazioli in nagnal mobilne oddelke policije in

karabinerjev po vaseh. Polnijo se tržške ječe, od vseh strani gonijo klenje v Trst kraške može in fante. Zopet bodo padle težke razsode in bodo trpeli naši ljudje v ječah.

Ravno nasprotno so dosegli fašisti z usmrtnitvijo Vladimirja Gortana. Naše ljudstvo v Istri, po Tržarskem in Gorškem je sprejelo borbo. Vajeno je križa, nič več ga ne plaši. Smrtne obsodbe ga le vzpodbujajo k odporu do osvoboditve. Vsa naša človeka ve za heroično zadržanje naših istrskih fantov pred tribunalom. Miren, svest si svoje pravice, svoje dolžnosti ni Vladimir Gortan ves čas procesa z nobenim gibom pokazal na sebi strahu. Vsako lažljivo trditve tribunala je ovrge. Dopisnik tržškega "Piccola" se je izrazil v družbi, da je bila zadržanje Gortana naravnost sijajno. "Ako bi onstran meje za to vedeli", je dejal, "bi ga častili kot pravega junaka-mučnika". Pa ga tudi častimo! Pisal pa je seveda "Piccolo" tako kot vedno, lažljivo in kakor je pač kazalo v takratnem političnem momentu. Komaj tri dni pred procesom so izbrali obtožencem zagovornike, ki so jih obtoževali mesto da bi jih branili. Grmado laži so nakopili proti njim in niso trenili z očmi. Gortanovo od ječe oslabljeno telo ni poznalo tresljaja, ko je zaslišal smrtno obsodbo. Še v njegovih zadnjih trenutkih, ko je iskal izven sovražnega fašistovskega sveta v duhovnem svetu verske uteh. so ga ukani. Prošil je za hrvaškega župnika, da se mu izpove v svojem materinem jeziku, pa mu ga niso dali. Pač pa so poslali k njemu nekoga fašistovskega laškega duhovnika iz Rovinja, ki je bil na to že tri dni prej opozorjen. Ta duhovnik se je omejil nato, da mu je Vladimir izmoli očenaš, na kar mu je rekel, da bodo sedaj opravili svoje delo drugi, on pa da bo za njega molil...

Strah ni dopustil celi 60. miličarski legiji, da bi ustrelila Gortana v bližini Berma. V Saccargiani, v malem kopaliskem kraju, pol ure daleč od Pulja, so mu izkopali jamo. Za usmrtnitev so izbrali rovinjske fašiste. Ni bilo med njimi slovenskih odpadnikov in zlagano je, da bi se kdo potoeval za čast streljanja. Celo dva karabinerja strelca sta morala prisostvovati streljanju, ker se niso zanesli na tresočke roke miličarjev. V mrzlem jesenskem jutru je planila v srca navzočih fašistov neka mrzla bojazen. Zaučutili so diš sovražnosti, ki jim veje nasproti iz cele dežele.

KJE SE NAHAJA moj brat JOHN VALENCIĆ, podomače RJAVČEV iz vasi Jurče št. 18 pri Knežaku. Nahaja se tu že 27 let in sicer ne kje v državi Wisconsin. Če je komu znan njegov naslov, na ga mi sporoči, ali naj se pa sam javi, ker poročati mu imam nekaj važnega iz starega kraja. — Anton Valencić, Box 268, Mosson, Pa.

KDO VE ZA NASLOV IVANA DIVJAK ali JOŽE SERJAK, oba sta stanovala lansko leto na 401 Alexander Ave., Winnipeg, Man., Canada. Prosim, da se mi javita, če pa kdo drugi ve za nju naslov, naj ga mi poroča. — Martin Brnovičar, Shelley, B. C., Canada. (2x 18&19)

KJE STA moj bratranec JOHN KLOBUČAR, doma iz Uršnega Sela, fara Toplice in pa prijatelj JAKOB ŠKALA. Če do ve, naj mi poroča, ali se pa sama javita na: Martin Purebgr, 374 Six Ave., W. Vancouver, B. C., Canada. (2x 19&20)

Dopisi.

Cleveland, O.

Pevski zbor "Zarja" vzpizori opero "Urh grof celjski" na Zahvalni dan dne 28. t. m. točno ob 7. uri zvečer v Slov. Nar. Domu na St. Clair Ave.

Opera je delo pokojnega Viktorja Parme.

Moj namen ni opisati pomena opere, saj to je že bilo v različnih slovenskih listih, poudarjam pa, da bo nudila velik duševni užitek in vam bo lahko žal, če se je ne udeležite.

Glavne vloge so v rokah dobrih in izvežbanih moči, fino harmonirane pod vodstvom g. Ivanusha, Zarjinega učitelja.

K vzpizoritvi se pričakuje velike udeležbe.

Vstopnice gredo hitro izpod rok, vendar je še čas, da si preskrbite dobre sedenje.

Vstopnice se dobe pri vseh pevcih in pevkah in pri Mrs. Kushlar. Torej ne pozabite dne 28. t. m. ob 7. uri zvečer v Slov. Narod. Domu boste imeli duševni užitek, karšni se vam le redko nudi.

Član "Zarje".

KAČJI ČLOVEK MORILEC

V Oslu se je pripetila krvava ljubzenska drama v artističnih krogih. Ravnatelj nekega potovalnega cirkausa je priredil gostijo, ki se je udeležil tudi kačji človek s svojo ljubico. Ženska se je odstranila, ko so bili gostje že upijanjeni. Čez nekoliko časa se je vrnila z nekimi tujcem. To je njenega oficijelnega kavalirja tako razkačilo, da se je zagnal z nožem vanjo in ji z enim samim sunkom prerezal trebuh. Smrt je nastopila takoj. Morilca so prišli malo pozneje na ulici, kamor je zbežal napol nor.

ODKOD SO KRIZANTEME.

Ta cvetka, čije imenica se pri nas imenuje ivanjšica, velika smrdela, volovsko oko, vernodušnica, izhaja iz Kitajske, kjer jo Konfucij 500 let pred K. često omenja v svojih spisih. A sedanji naziv je še mlad in pomeni v grščini: zlati svet, dočim ji otroci Nebeškega carstva pravijo: jok ki lung kok ta. Japonci so se navdušili za krasoto teh kosaric. Odgovorili so iz te družine celo vrsto novih, divnih vrst. Leta 1876 je mikado ustanovil krizantemski red, obstoječ iz zlate kresnice na rdečem traku. Leta 1764 so prvič gojili to rastlino na Angliškem na botaničnem vrtu v Chelseaju.

Posušen vzorec te proizvodnje se vidi v Britskem muzeju. Poznejši poskusi se niso obnesli, zato se je ta kultura opustila. Leta 1795 je Marsellec Blanchard prinesel s Kitajskega število sadike in potehdov je krizantema bolj in bolj napredovala.

Nuga-Tone ji je odpravil želodčne nered.

Tu je poročilo od Mrs. J. M. Blaf, Oklawaha, Fla., katerega naj bi vsakdo čital. Mrs. Blair je stara 64 let in predno je jemala Nuga-Tone, je imela želodčni nered in nobena jed ji ni dala. Sedaj uživa vse kar si počeli in tudi lahko prebavlja. To je čudovita novica za ljudi, ki imajo slab želodec in ki naj bi to zdravilo poskusili.

Nuga-Tone dela čudeže tudi v slučaju oslabele ledvice in mehurja, pomankanja spanja, zaprtja, glavobola, omotice, in sličnih boleznih. Ako ste slabega zdravlja ali ako imate celobele živce, tedaj bi morali uživati Nuga-Tone in opazili bi v nekaj dneh čudovito izboljšanje. Nuga-Tone lahko kupite v vsaki trgovini z zdravili, in ako ga vaš trgovec nima v zalogi, mu recite naj ga za vas naroči od zalagatelja z zdravili.

Peter Zgaga

V kanadski provinci Ontario ni bilo še nikdar toliko tujcev kot letošnjo jesen.

Posebno dosti obiskovalcev je došlo iz Amerike.

Amerikanci so vsi navdušeni za naravno lepoto, posebno če se nahaja naravna lepota onkraj meje, kjer je prodaja opojnih pišč dovoljena.

To potemtakem ni samo lepota, to je v gotovem oziru tudi dobrota.

Po mnenju Henry Forda bi morala ameriška žena modernizirati svoje gospodinjstvo, svojega moža in samo sebe.

Ko Ford govori o modernizaciji, naj bi raje kaj drugega moderniziral.

Tako naprimer nekateri zatrjujejo, da je v njegovem modernem sistemu še vedno precej srednjeveškega.

Posebno, kar se tiče priganjanja delavcev.

Pred vojno je bilo v Washingtonu tristo salonorov.

Zdaj je v Washingtonu nad šeststopenetdeset beznic, v katerih točijo pišč.

To je tudi napredek.

— Zakaj so vas zalotili? — je vprašal sodnik starega grešnika.

— Zaradi mojega prepričanja so me zalotili, gospod sodnik.

— Kako to?

— Da, gospod sodnik. Prepričan sem bil da me ne bodo zalotili.

V Turčiji je izšla leta 1928 ena sama nova knjiga.

Pa naj kdo reče, da Turki niso srečni ljudje.

Mussolini pravi, da je njegova vlada popolna.

Glede popolnosti kake stvari mora prevladovati splošno mnenje.

Zaenkrat smatrajo Mussolinijevo vlado za popolno edinole Mussolini in njegovi podrepaniki.

To pa se zdavnaj ni večina.

Neki časopis je pred desetimi leti objavil članek, v katerem je bilo rečeno:

— Prohibicijski uradniki si z vso silo prizadevajo uveljaviti prohibicijo, toda kot kaže, se jim to leto najbrž še ne bo posrečilo.

Izza onega časa je po minilo že deset let.

In prohibicijski uradniki imajo manj uspeha kot so ga imeli pred desetimi leti.

— Gospod župnik so mi potožili, da že dolgo nisi bil pri pridigi.

— Človeku, ki ima tako ženo, kakršno imam jaz, ni treba hoditi k pridigam.

— Mojster, rada bi imela portret. Želim pa, da me naslikate takoko, da bom zado mladostna in da si bom povsem podobna.

— Gospa, potem takem morate pa izbirati — eno ali drugo — je odvrnil slikar.

Nekatere ženske, so previdne, preudarne in prefrigane obenem.

Svojega moža smatrajo izključno za svojo lastnino, pa naj ga imajo poleg sebe ali ne.

In tako se je zgodilo, da je odpotovala rojakinja v Evropo.

Samo za dva meseca. Na obisk. Da bi vi le videli njenega možička.

Nikdar se ni zasmel, v nobeno družbo ni šel in z nikomur ni govoril.

Postal je bled in zamišljen ter je shujšal najmanj za trideset funtov.

Ker je bil običajno precej lahkoživ, je marsikatera ženina prijateljica poskušala pri njem svojo srečo. Pa se je korajžno kakor sveti Anton ustavljal vsem skušnjavam. Niti odgovoril ji ni.

Vedno bolj je bledel ter v stari kraj ženi telegrafiral in pisaril.

Slednjič se je vendarle vrnila in se mu prešerno zasmejala.

— Na, revček, — je rekla in segla v ročno torbico. — Tukaj imaš tvoje zobe. Zaradi varnosti sem jih vzela s seboj.

Po teh besedah mu je vrnila gorje in spodnje zobovje, za katero je bila plačala zobozdravniku malo manj kot tristo dolarjev.

BOŽIC V STARI DOMOVINI

Onim, ki so namenjeni potovati v stari kraj za Božič, poročamo, da priredimo sadnji izlet to leto na največjem in najhitrejšem parniku francoske parobrodne družbe —

ILE DE FRANCE
BOŽIČNI IZLET — 6. decembra 1929

Kakor vedno, so nam tudi za ta izlet dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zagurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in polje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return

Permitov t. t. d. pišite na domačo —

SAKSER STATE BANK

22 CORTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

RAMON DEL VALLE-INCLAN:

Juan Quinto.

Micaela, stara dekla, je znala mnogo povesti o roparju Juanu Quintu, ki je ustrahoval vse okoličane, ko je bila mlada. Pripovedovala je, kako se je nekoč v temni noči priklatal v župnijo Santa Baya de Cristamilde, da bi kradel. Župnik se stoji prav tik cerkve za predvrtiščem, polnim grobov v senci clik. V času, ki je o njem pripovedovala Micaela, je župnikoval tam menih, ki je bil zapustil samostan, ter je bil izvrsten latinec in bogoslovec. Govorili so, da je zelo bogat. Ob semanjih dneh so ga srečevali jezdečega na beli kobili s polno bisago.

Da bi ga oropal, se je povzel Juan Quinto do okna, ki ga je puščal opat v vročem letnem času odprtega. Kakor maček je plezal navzgor po zidu z nožem med zobmi. Ko je bil priplezal do okna, je videl v postelji opata, ki je brezskrbno zdehal. Z divjim krikom je skočil Juan Quinto z nožem v pesti v spalnico. Ponoči, ko se vsak šum poveča, je bil njegov skok na lesena tla strašen. Juan Quinto je stopil k postelji in videl, da ga opat gleda popolnoma mirno.

— Fant, kaj te je privedlo semkaj? — Kaj? Morate mi dati svoj skriti denar!

Opat se je brezskrbno smehljaj: — Ti si nedvomno Juan Quinto.

— Hitro ste me spoznali.

Juan Quinto je bil sijajno zračen, visok, vitez in močan. Brado je imel bakrenorodečo, njegove drzne oči pa so bile smaragdno zelene. Med konjskimi mešetarji in sejmarji je bil znan po svoji veliki predznanosti in opatu so bili znani vsi junaški čini kladeza, ki ga je skušal sedaj preplašiti z odprtim nožem.

— Mudi se mi, gospod opat. Dajte mi denar, ali pa morate umreti.

Opat se je prekrizal.

PAIN-EXPELLER

Le za zunanjo uporabo pri Bolnih mišicah, Prvotnih prehladih, Boledinah v prsih, Okorelem tilniku, Boledinah v hrbtu, Izvinih in Prevečenjih, Nevralgiji.

Dobite pristojni ANCHOR trgovski znak na vsakem zavoju vas varuje. Kapslice, ki niso polne navodila, ne vsebuje pravilne uporabe PAIN-EXPELLER-ja, je priložna vsaki steklenici.

V vseh lekarnah 35c in 75c. Ali direktno iz: The Laboratories of F. A. Richter & Co. NEW YORK CITY, N.Y.

KILLS PAIN

— Gotovo nisi trezen. Koliko kozarcev pa si popil preko potrebe? Dobro vem za tvoje slabo obnašanje. Sem prihajajo mnogi župljani, ki se pritožujejo nad teboj. Toda, človek, da se tudi opijaniš, tega mi niso povedali.

Juan Quinto je nenadno razjarjen zakrival: — Odmolite svoj zadnji geden! — Moli ga ti, tebi je bolj potreben nego meni!

— Zavijem vam vrat! Pregriznem vam grlo. Izpulim vam jezik! — Fant, ne bodi vendar tako surov! Čemu ti bo toliko surovega mesa!

Opat je ostal miren in se vzravnaval med blazinami. — Ne norčujte se iz mene, gospod opat. Denar ali življenje!

— Nimam denarja, če bi ga pa imel, ne bi bil zate. Idi svojo pot in si službi kruh na pošten način.

Juan Quinto je držal nož tik nad opatovo glavo. — Zadnji očenaš!

Opat je nagubancil čelo: — Nimam volje za to. Če si pijan, idi in prespi svojo pijanost. V bodoče pa si zapomni, da je treba z menoj zaradi mojih let in zaradi mojega duhovnega dostojanstva občeavati z večjim spoštovanjem.

Divjak je bil zmehčen. Začuden je rekel s pomenljivim glasom: — Vi ne poznate Juana Quinto.

Opat ga je prešinil z resnimi očmi. — Morda te bolje poznam, nego ti samega sebe, ti grešnik.

— Juan Quinto je lev! — Maček! — Sem z denarjem! — Ga nimam.

— Brez denarja se me ne iznebite! — Prav nič me ni volja, da bi te obdržal pri sebi kot gosta.

Skoz okno je posvetil prvi jutranji svet. Petelin so pričeli peti. Juan Quinto si je ogledal prostorno spalnico in našel omaro. — Aha! Tukaj bo kaj!

Opat je zahrkal: — No, dobro si zadel. In začel se je popolnoma ravno dušno napravljati med molitvijo latinskih molitev. Včasih se je med križanjem ozrl na potepuha, ki je stikal po omari. Smehljaj se je ter pol resno pol šalljivo dejal:

— Le išči! Kako boš našel v temi, česar ne morem najti jaz pri še tako veliki svetlobi.

Ko se je bil oblekel, je stopil na balkon in prihajajoče jutro. Ptice ho peče, trava je vstajala, vse se je prerajalo v nastopu novega dne. Opat je zaklical roparju, ki je še vedno stikal okoli: — Fant, prinesi mi brevir!

Juan Quinto je prinesel brevir. Opat mu ga je vzel iz roke in mu rekel: — Kdo te je privedel na tako slabo pot? Zakaj ne delaš?

— Nisem ustvarjen za delo, v meni je gosposka kri. — Potem si kupi vrvi in se obesi, kajti za roparja tudi nisi.

S temi besedami je stopil opat na stopnišče ter odšel proti cerkvi, da bere mašo. Hitro kakor podlasc je izginil Juan Quinto med koruznimi stebli, kajti izza gora je prihajal dan in zvonovi so prinašali Bogu prvi pozdrav. In istega jasnega jutra je ubil in oropal nekega konjskega mešetarja na poti v Santa Maria de Meis.

Na koncu povesti je znižala Micaela glas in njena brezbozna usta so povedala o Juanu Quintu: — Bil je iz dobre družine, sin Remigia Beala, Pedrovega nečaka. In Pedro je spremljal našega pokojnega gospoda v bitki pri Puente San Payo. Molimo očenaš za vse žive in mrtve.

ČUDNA KRALJICA LEPOTE Mala belgijska vas Coxyd na morskem obali, ki hoče postati letovišče, je sklenila izvoliti kraljico lepote, da opozori javnost nase s posredovanjem svetovnih letovišč in kapitalist, kjer so lepotne konkurence zadnja leta bistveni del sezone. To je za letovišča najboljša reklama. V vasi pa ni bilo mnogo domačih lepotis, pa tudi gotovo, posebno dam, je primanjlovalo. Poleg tega je domači župnik strogo pazil, da bi lepotna konkurenca ne prekoračila meje dostojnosti. Župnik se je odločno upri želji prireditelj lepotne konkurence, da bi nastopile dame v kopalnih oblekah.

Ne lepotni konkurenci je zmagala tujka dama vitke postave in lepih črnih oči. Zvečer se je vršila pojedina, na kateri se je oglašila kraljica lepote k besedi. Skočila je na mizi, si strgala z glave lasuljo, otrla z robcem šminko in presenečeni gostje so spoznali v lepi gospičnjici mladega novinarja iz Bruslja, ki je preživel počitnice v Coxydu.

NEZGORLJIV PAPIR. Tiskan ali netiskan papir lahko napraviš negorljiv, ako ga pomočiš v vodo, ki vsebuje na liter tole raztopine: 80 gramov amonijakovega sulfata, 30 g borove kisline in 20 g sodovega borata. Papir pomočiš za 30 sekund in ga potem na zraku posušiš.

Velik STENSKI ZEMLJEVID CELEGA SVETA sestojč iz šestih zemljevidov, s potrebnimi pojasnili, sezami držav, mest, rek, gora itd.

Brez dobrega zemljevida ne morete zasledovati dogodkov, ki se vrše po svetu.

CENA \$1.

GLAS NARODA 216 W. 18 STREET NEW YORK

GLAS NARODA 216 W. 18 STREET NEW YORK

Potovanje po zraku.

Mnogi ljudje se silno boje potovanja po morju, predvsem pa po zraku, od strahu pred nesrečo. Pravijo, da je na suhem človek najbolj varen. Povsem nasprotno nam kaže statistika: največ nesreč se dogodi na suhem, najmanj v zraku. Vlaki, avtomobili in druga "zemeljska" prometna sredstva imajo odmerjen le majhen prostor, v katerem se lahko varno gibljejo. Levo in desno od tega jim preti poguba. Nesreča na vozilu samem ali nepričakovana nasprotna ovira sta že neposredni povod za katastrofo — umik na levo in desno je nemogoče. Če avto zaradi male nesreče izgubi pravo smer, se zaleti ob stvari kraj ceste ali se prevrne v jarek. Tudi pri vlaku — majhen nedostatek v tračnicah ali vozovih, pomot službojučega uradnika — nesreča je neizogibna. V zraku pa je prometni prostor neomejen. Na daleč so vidne vse zapreke in nevarnosti, tisočero je možnosti srečnega izhoda. Vse nesreče tiče le še večinoma v nepopolnih vozilih.

Vsa tehnika deluje trenutno v pravcu, da izumi pripravo, s katero bi se letalo lahko dvignilo z zemlje naravnost v zrak in se prav tako tudi navpično spustilo iz višine na tla ter tako mirno pristalo. V tem primeru ne bi bilo več nesreč zaradi vremenskih nepriključnosti ali defektov v motorju. Letalo, ki se mora prisiljeno spustiti na zemljo, se polomi in ponesreči večinoma ob pristanku na neugodnih in neprimernih tleh. Zato pa je tem večja sigurnost v zraku.

Letalo je v zraku popolnoma odvezano od zemeljske stabilnosti, čemur se morajo prilagoditi tudi vsi potniki. Da se letalo odtegne zemeljski privlačnosti, mu opomore zgoščeni zrak pod poševnimi krili, zato je treba samo gotove hitrosti. Človeška čutila pa se polagoma tako prilagode zračnemu manevriranju, da se počuti človek stabilnega na tleh letala, pa naj bo le-to v kakršnikoli legi. Tako se je zgodilo, da je pilot v gosti megli letel navpično proti zemlji, misleč, da ima vodoravno smer. Seveda se je pri tem ponesrečil. Da se torej vodnik lahko brez ozira na okolice orientira o legi letala, so izumili posredne aparate, ki mu to kažejo. Tako so napravili nedavno polkus, ki se je v vsem obnesel: pilota so popolnoma zaprli v vodilno kabino, kjer so bili nameščeni vsi potrebni aparati. Pilot ni imel iz kabine nikakega pogleda v zunanji svet ali na zunanje dela letala. Dvignil se je, letel in pristal le s pomočjo zadnjih aparatov. To je dokaz, da letalo ni toliko izpostavljeno nesrečnim okoliščinam, marveč le svoji dobri ali slabi konstrukciji. Često se je že slišalo, da sta v zraku trčili dve letali. Vsak mi misli, da to v zraku pač ni mogoče, ker ima letalec prostor, da se ogne na vse strani. Taki nesreči pa je vzrok baš to, da pilot ne gleda iz letala, in zanašajoč se na aparate, ki mu kažejo stabilnost, ne opazi drugega letala, ki mu hiti v pot. Pri stičnih nesrečah so posledice iste kakor na suhem — polom in ogenj, poleg tega pa še padec iz višine na tla.

Slednje je predvsem ono, kar mnoge plaši, misleč, da letalo v zraku ni sigurno in da lahko vsak hip trešči na tla. Izkušeni piloti nam dokazujejo baš nasprotno. Pilot lahko letalo v zraku popolnoma sigurno prekopica po mili volji. Leti lahko nekaj časa narobe ali pa se v vijaku spusti navpično proti zemlji in se v zadnjem hipu zopet ujame.

Seveda pa so tudi druge neprilike, ki navidezno zmanjšujejo sigurnost letala, a se jim zelo dober

pilot vedno ogleda. Zrak nad nami je zmerom v gibanju viharjev, vetrov in toplotnih tokov. Zaradi tega nastanejo na mnogih mestih tako zvane luknje — prostori, ki so brezračni ali imajo zelo redek zrak. Letalo, ki zaide v tak prostor, nepričakovano pade in je odvisno od pilotove prisotnosti duha, ali ga v prihodnosti zrak zopet ujame ali ne.

Dalje je gostota zraka ob solnčnih dnevih jako različna. Večkrat opazimo ptica, kako v poletu nenadoma pade za nekaj metrov in nato leti dalje. Kakor znano, dobiva zrak toploto od zemlje. Solnce neposredno ogreva zemljo. Kjer nad zemljo ni večjih ovir, se zemlja močno segreje in prav tako zrak nad njo. To na pr. pri travnikih, njivah, golem grčevju itd. Kjer pa je zemlja gosto porasla, se v senci ogreje in tudi zrak nad njo ne. Sami opazimo hlad v gozdovih, kjer je zrak na tleh prav tako hlad kakor v višinah nad njim. Ker se gorak zrak dviga, hladi pa ne, je zrak v gorskih teritorijah redkejši, v hladnih pa gostejši. Letalo, ki zaide v brzini iz prvga v drugega, naleti nenadoma na redkejšo epuro — in pade. Zato mora pilot skrbno paziti, nad kakšno pokrajino leti, da se izogne tem nevarnostim. Ker se v večjih višinah te neenakomernosti ozračja uravnovešijo, leta vsak rajši čim višje. Raznim vetrovnim sunkom in vrtincem pa se izogiba s čim večjo hitrostjo.

Naznanjam SVOJIM ODEMALCEM, — da zopet pošiljam SUHE DOMACE KLOBASE, ŠUNKE, PLEČETA, DANKE IN ŽELODCE po —

38c funt poštne prosto. Priporočam se tudi za nove naročnike. FRED JAZBEC 1561 E. 49th STREET CLEVELAND, O.

POZOR, ROJAKI Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledenjih naših zastopnikov.

CALIFORNIA Fontana, A. Hochevar San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO Denver, J. Schutte Pueblo, Peter Cullig, John Germ, Frank Janesh, A. Saffell, Salida, Louis Costello, Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS Aurora, J. Verblich Chicago, Joseph Blush, J. Bevil, Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar, Cicero, J. Fabian, Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich, J. Zaletel, Joseph Hrovat, La Salle, J. Spelich, Mascoutah, Frank Augustin, North Chicago, Anton Kobal, Springfield, Matija Barborich, Summit, J. Horvath, Waukegan, Frank Petkovsek in Jože Zelenc.

KANSAS Girard, Agnes Močnik, Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND Steyer, J. Černe, Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN Calumet, M. F. Kobe Detroit, J. Barich, Ant. Janecic.

MINNESOTA Chisholm, Frank Gouze, A. Pannan, Frank Pucelj, Ely, Jos. J. Pashel, Fr. Sekula, Eveleth, Louis Gouze, Gilbert, Louis Vessel, Hibbing, John Povis, Virginia, Frank Hrvatic.

MISSOURI St. Louis, A. Nahrroj.

MONTANA Klein, John R. Rom, Roundup, M. M. Pannan, Washoe, L. Chaspa.

NEBRASKA Omaha, P. Broderick.

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH-SLOVENE READER) Slane samo \$2.— Naročite ga pri KNJIGARNI 'GLAS NARODA' 216 West 18 Street New York City

Drzen vlom v župnišče.

Ljubljana, 31. oktobra. Ljubljanski vlomilci so letos zlasti pa v jesenski sezoni absolutno neukrotljivi. Njihova zlodela se vrste dan za dnem. Čuti je o vlomih v stanovanja, trgovine, pisarniške lokale, v vse mogoče branjevske barake, v poslednjem času pa celo v razne denarne zavode. Zanimivo pri stvari je, da so vlomilci neprimerno podjetnejši v ljubljanski okolici, kakor pa v mestu samem.

Davi je razburila Vič in njegovo okolico senzacionalna novica, da je bilo tekom noči vlomljeno v prostore "Ljudske posojilnice in hranilnice" v župnišču poleg župne cerkve.

Doslej za javnost kakor tudi za varnostne oblasti še popolnoma neznan storilec, so se tekom noči opogumili in izvedli skrajno drzen vlom v imenovano stavbo. Vlom so izvedli prav strokovnjaško. Ko je prišel jutraj okrog 7. pater dr. Ploj na hodnik, je zapazil, da so vrata, ki vodijo v pisarno omenjenega zavoda, odprta. Čim je stopil v pisarniške prostore hranilnice, je ugotovil, da je okno odprto, istočasno pa je zapazil, da je vdrta šipa na oknu in prelepljena z nekim časopisnim papirjem. Zavedel se je mahoma, da je bil tekom noči izvršen vlom in hitel je prebuditi ostale patre. Ti so se zbrali taorj v pisarniškem prostoru imenovanega zavoda in so hkrati opazili seveda tudi, da niso odprte le omare in miznice v pisarni, marveč da je vlomljena tudi težka blagajna, zamke Wertheim. Patri so alarmirali takoj tudi policijo, nakar so dogнали, da se neznan storilec blagajno izrezal po vseh pravih vlomilskih umetnostih ter ukradil iz nje okrog 11.000 Din gotovine. Blagajno so narezali drzni svedrovi od strani. Napravili so tako zvano "svinjsko nogo" popolnoma po vzoru tržaskih vlomilcev, ki imajo v zadevnih vlomih naravnost sijajno prakso.

Na Vič je bilo takoj odposlanih od strani policijske direktorije več detektivov, ki so pričeli že tekom dopoldneva z zasledovanjem vlomilcev. Detektiv P. je skušal najti na raznih predmetih, nahajajočih se

so napravili v Barceloni. Prijeten je na os. 200 m visoko v zraku, in se vrtil po praznini, tako da se morejo ojuščati tudi strahopetni za vojnjo po zraku.

Homer City in okolico, Frank Ferrenchack. Irwin, Mike Paushek.

Johnstown, John Polanc, Martin Koroshetz.

Krayn, Ant. Tauželj. Luzerne, Frank Balloch. Manor, Fr. Demshar. Meadow Lands, J. Koprivšek. Midway, John Zust. Moon Run, Fr. Podmilšek. Pittsburgh, Z. Jakshe, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich, J. Pogačar.

Presto, J. Demsnar. Reading, J. Pezdirc. Steelton, A. Hren. Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schiffrer. West Newton, Joseph Jovan Willock, J. Peternel.

UTAH Helper, Fr. Kreba.

WEST VIRGINIA: Williams River, Anton Svet.

WISCONSIN Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren. Racine in okolico, Frank Jelenc. Sheboygan, John Zorman. West Allis, Frank Skok.

WYOMING Rock Springs, Louis Taucher. Diamondville, F. Lambert.

Vsak zastopnik izda potrdilo ra svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo. Naročnina za "Glas Naroda": Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četrt leta \$1.50. New York City je \$7. celo leto. Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

OHIO Barborton, John Balant, Joe Hiti. Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Radman, Anton Simcich, Math. Slapnik. Euclid, P. Bajt. Girard, Anton Nagode. Lorain, Louis Balant in J. Kumiš. Niles, Frank Kogovšek. Warren, Mrs. F. Rachar. Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA: Ambridge, Frank Jakše. Bessemer, Louis Hribar. Braddock, J. A. Germ. Broughton, Anton Ipavec. Claridge, A. Jerin. Conemaugh, J. Brezovec, V. Ročansek. Crafton, Fr. Machek. Export, G. Previč, Louis Jupančič, A. Skerlj. Farrell, Jerry Okorn. Forest City, Math. Kamlin. Greensburg, Frank Novak.

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street New York, N. Y.

MAŠČEVALNA LJUBEZEN

Francoski spisatelj Georges Ohnet.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Napetost na obrazu Bernauta je nekoliko popustila. Dobil je utis, da se je položaj razjasnil in da lahko upa, da bo mogel dovesti do sporazuma.

— Na take izjave z vaše strani nisva bila pripravljena, — je rekel z milejšim poudarkom, — in tudi bi ne bila zmožna prosti vas za kaj takega. Ker pa prostovoljno nastopate z pojasnili, vama hočeva slediti, v interesu vseh prizadetih.

— Da, povejte mi le, kako bi mogel drugače ravnati, — je rekel vicomte s prepričevalnim glasom, — Vi vendar vidite, kako presenečen smel! Dejanski se vprašujem, če bdim ali sanjam, tako bajno se mi zdi vse, kar pravite. Sum gospoda Trelaurierja, ki ne temelji na nikakih dokazih, se mi zdi tako žaljiv, da se vprašujem, če bi ne bilo pravzaprav primerno, zahtevati od njega zadoščenja. Stojim nasproti zakonskemu možu, ki si je v svoji fantaziji skoval nekaj roman, za kojega junaka skuša napraviti mene. Potegnil je noter tudi svojo ženo ter me pustil igrati ulogo, o kateri moram z obžalovanjem izjaviti, da je nisem igral! Gospa Trelaurier je tako ljubka, da bi bil rad njen ljubimec. To pa se žalibog ni zgodilo in le radi moza moram izjaviti nekaj, kar pa ni bilo!

Valancon in Bernaut sta se spogledala. Polagoma nista več vedela, kaj naj storita. Nič drugega nista pričakovala kot to, da bo vicomte rade volje sprejel poziv, kot zahteva čast in potreba. Misli sta, da bo spar besedam vse opravljeno. Mesto tega pa sta našla v vicomtu moža, ki kritizira svoje korake ter ni niti malo pripravljen staviti se svojem nasprotniku. Vsled tega se je strašno bal, da bi se Trelaurier stavil temu svojemu nevarnemu nasprotniku ter je hrepenel po miroljubni rešitvi. Razventega pa je bilo treba rešiti še Anino in Bernaut, katerega je majal strah, je sklenil prekoračiti dano naročilo.

— Dobro, gospod vicomte, ker vam je vidno dosti na tem, da preprečite spor, se hočeva skupno dogovoriti, če ga je močno preprečiti. Vi ste podali prostovoljno izjavo, da ne obstajajo nikak odnosi med vami in gospo Trelaurier, da niste njen ljubček, po domače rečeno.

— Dam Vam častno besedo na to, — je odvrnil de Preigne z dobočinim glasom. — To beseda dam tudi z veseljem! Priznati mi morate, da sem zelo popustljiv vam nasproti in da ni nekaj vsakdanjega naotiti moza k takemu priznanju.

— Vi ste pač žrtve svojega poklica, gospod vicomte, — je pripomnil Valancon zelo mirno. — Jagnjete se nikdar ne pripisuje nič slabega, pač pa volku, posebno če se ga je že parkrat zasačilo. Nikdo ga ne vidi rad potikati se krog njegovega hleva.

— Niti toliko. V tem slučaju se nisem približal nikomur. Sestanem se z gospo Trelaurier sempatam, a nikdar ne občujem v njeni hiši. Povsem nerazumljivi mi je, kako je mogla nastati ta govorica o flirtu med njo in menoj.

— O tem vam lahko dam jaz pojasnila, kakor hitro se zediniva, — je odvrnil Bernaut. — Ker nama kažete toliko uljudnost, hočemo najprvo govoriti naprej o naši zadevi ter jo spraviti na navadno formulo.

— To se pravi na nič.

— Jaz upam sedaj, a izpolnitev tega upanja je odvisna od vas samih.

— Zares! Kaj hočete pravzaprav? Ali hočete jamščino moje nedolžnosti? Povejte mi povsem odkrito, kajti kot vidite, sem skrajno dober človek.

Smejati se je pri tem tako nedolžno ter mladostno-sveže, da sta se stresla oba, Bernaut in Valancon.

— Jamščino? — je ponovil Bernaut. — To mi ni niti padlo v glavo. Ker pa mi jo ponujate, bom res zahteval nekaj takega.

— In kaj?

— No, torej. Odstranite se za nekaj časa iz Pariza. Vaša odstotnost po pomirila naše prijatelje, oslabila nezaupanje in resnica si bo priborila pot. Če se je med vami ter mično mlado žensko res nekaj flirtilo, če je njena glavica izpredla sanje, katere mora opustiti, ji morate dati dovolj časa, da premisli vso stvar. To je vse, kar morava zahtevati, vendar pa dostavljam, da ne bo ugoditev naše prošnje odpravila predsodkov gospoda Trelaurier proti vaši osebi, pač pa naju obvezala k veliki hvaležnosti!

Vicomte je resno zmajal z glavo.

— Dva moža, kot sta vidva, me lahko dovedeta k sklepu. Tem rajše pa ga bom izvedel, če s tem zavarujem duševni mir ženske, do katere občutim visoko spoštovanje ter udanost. Stvar je dogovorjena. Zapustil bom Pariz ter se šest tednov podal na potovanje. Ali imata še kakšne druge želje?

Valancon in Bernaut sta se spogledala. Pripravljenost vicomta je bila presenetljiva, a gotovost, da ne bo imel nju obisk nikakih resnih posledic, je obema olajšala srce. Čeprav sta čutila, da ne more biti vicomte tako nedolžen kot je trdil, sta bila vendar srečna nad koncesijami, katere je storil ter sta smatrala za izključno, da bi še kaj zahtevala od njega.

— Preostane le še zahvaliti se vam, — je rekel Valancon. — Svojemu prijatelju bova natanko poročala ter ne dvomiva, da bo zadovoljen z vašimi izjavami. Kar se tiče gospoda Bernauta ter mene nama daja vaše besede dovolj varnosti ter ne bova še nadalje silila v vas.

Bernaut je le pokimal z glavo, v znamenje, da je zadovoljen. Pri tem se je pozorno ozrl na vicomta ter zapazil mimogrede, kako se je porogljivo veselost razširila preko njegovega obraza.

Lice je sicer ostalo nepremično ter hladno, a krog njegovih oči, ustnic ter koncev brk se je vse smehljalo. V Bernautu je vstal sum, da je ta drzni dečko mistificiral njega in Valancona, da se ju iznebi brez pravega opravičenja. Napravil je poskus, da se zbere ter razmisli, kako naj bi zopet pričel s pogovorom ter ugnal predrznega glavlčca, a moral je oditi z Valanconom ter Andrejem iz sobe. Vpraševal se je v tem trenutku, če ni varal zaupanja svojega prijatelja in če ne bo naslednji s silo rešil te uganke. Odsel pa je že po stopnjicah navzdol ter pustil Valancona najprvo vstopiti.

Nato je dal kličjažu naslov Trelaurierja, nakar je tudi vstopil ter prijtel prijatelja naenkrat pod pazduho ter ga vprašal:

— Ali ste prepričani, da naju ne vodi za nos ta vrag ter se sedaj smeje v svojo pest radi lahkovernosti in pripravljenosti, s katero sva se lotila vse kupčije?

Valancon je napravil presenečen obraz.

— Kako bi bilo to mogoče? Razlogi, katere je navedel, so se zdeli tako vam kot meni tehtni. Zakaj bi ne veljalo sedaj to, kar nama je že zadostovalo pred desetimi minutami?

— Ker... Midva bi se ne smela spuščati v debate! Imela sva kratko nalogo, katere bi se morala držati. Mesto tega sva prekoračila našo polnomoči, ker sva stala nasproti moškemu, kateremu nisva segala niti do kolena. Rečem vam, ta prokleti vicomte naju je osleparil. O tem sem trdno prepričan, te vem, da se v sedanjem trenutku smeje prav od srca nad smešno ulogo, katero sva igrala!

— Sto vragov! Zakaj ga niste boljše razumeli? Vi ste se prvi omečali in jaz sem le sledil vašemu vzgledu. Premotriiva stvar hladnokrvno!... V kolikor mislite, da je prekanil naju in Trelaurierja? Vicomte bo odpotoval. To sva mu nalozila in v to je tudi privolil. Ali mislite, da ne bo zadostil tej svoji obveznosti?

— Da, on bo to gotovo storil, kajti drugače bi ga lahko prisilili, da drži svojo besedo. On bo storil to, a na kak način? Tu tiči nekaj v ozadju, česar ne moreva vedeti...

— Dragi prijatelj, najin posel ni pečati se s psihologijo. Mladi mož je obtožen, da je zavedel mlado žensko. Loči se ga od nje in on se uda v ločitev. Kaj hočete še več? Razlogi, ki ga navajajo k temu, nas prav nič ne brigajo, kajti zadovoljiti se moramo z dejstvi, ki so zelo razveseljiva!

— Ah, ta človek zna voditi človeka za nos! Prideva ter ga pozoveva, naj prerže sebi ali našemu prijatelju vrat, on pa se izogne temu predlogu ter naju navduši s svojo ljubeznivostjo. Pripravljen sem bil na ta, da se bo norčeval iz naju, imel sem dokaze njegove krivde, priznanje pomagala in kljub vsemu — me je znal premotiti!

— Vi vztrajate torej, kljub vsem njegovim izjavam, pri tem...

— Da ima razmerje z gospo Trelaurier? Jaz ne morem dvomiti o tem! Vi, Valancon in jaz sva uboga revčka poleg tega prebrisane fanta! Kaj bo rekel k temu ubogi Feliks? Čedno sva zastopala njegove pravice!

Voz se je med tem pogovorom hitro pomikal naprej ter je kmalu dospel na Rembrandt-crosto.

Izstopila sta ter stopila v hišo skozi majhna vrata za služabnike. Pritisk na zvonec v predvorani je služil kot naznanilo in odšla sta po krasnih stopnicah navzgor, kjer se je razkazovalo vse bogastvo.

eN da bi vprašala, sta odšla v sobo Trelaurierja, kjer je sedel za pisalno mizo ter pisal pisma.

(Dalje prihodnjič.)

Božič v stari domovini.

Vi ne morete napraviti večjega veselja onim, v starem kraju, ki so Vam ljubi in dragi, kakor če preživite božične praznike v njihovem krogu. Pridružite se

VELIKEMU IZLETU V JUGOSLAVIJO

NA ENEM IZMED SELEDEČIH PARNIKOV

TUSCANIA na Havre v soboto, 7. dec.

Pod osobnim spremstvom g. S. Vukovich-a.

Naši izkušeni spremljevalci Vam bodo olajšali vse potne težkote, ter skrbeli za Vašo udobnost in zadovoljnost na poti od New Yorka do vašega cilja.

Rezervirajte si takoj prostor pri svojem lokalnem zastopniku, ali pa pri

CUNARD LINE 25 Broadway, NEW YORK

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

RAZNE POVESTI in ROMANI:

Amerika, povsod dobro, doma najbolje 55
Agitator (Kersnik) broš 50
Andrej Hofer 50
Arsene Lupin 50
Beneška vedežvalka 35
Belgrajski biser 35
Beli mecesen 40
Bele noči, mali junak 50
Balkanska. Turška vojska 50
Balkanska vojska, s slikami 25
Boj in zmaga, povest 50
Berač s stopnjic pri sv. Roku 50
Blagajna Velikega vojvode 50
Boy, roman 55
Burska vojska 40
Bilke (Marja Kmetova) 25
Beatni dnevniki 50
Božični darovi 35
Božja pot na Šmarne gore 20
Boja pot na Bledu 26

Cankar:

Grešnik Lenard, broš 70
Mimo življenja 50
Mrfvo mesto 75
Romantične duše 50

Cvetke 25
Cesar Jožef II. 34

Cvetina Borogradska 50
Čarovnica 35
Črni panter, broš 50
Čebelica 25
Črtice iz življenja na kmetih 35
Drobiz, in razne povesti 50
spisal Milešinski 50
Darovana, zgodovinska povest 50
Dekle Eliza 40
Dalmatinske povesti 35
Dolga roka 50
Do Ohrida in Bitolja 70
Deteljica 50
Doli z orožjem 50
Don Kihot iz La Manhe 40
Dve sliki. — Njiva, Starša — (Meško) 50
Devica Orleanska 50
Duhovni boj 50
Dedek je pravil: Marinka in škrteljci 40
Elizabeta 35
Fahijota ali cerkev v Katakombah 45
Farovska kuharica 30
Fran Baron Trenk 35
Filozofska zgodba 50
Fra Diavolo 50
Gozdovnik (2 zvezka) 1.20
Gospodarska sveta 40
Godovski katekizem 25
Gostilne v stari Ljubljani 50
Grška Mytologija 1.50
Gusarji 75
Hadži Murat (Tolstoj) 50
Hektorjev meč 75
Hubad pripovedke 50
Hudi časi, Blage duše, veselolga 75
Hedvika 35
Helena (Kmetova) 40
Hudo Brezdnje (II. sv.) 35

Humoreske, Groteske in Satire, vezano 50
broširano 30
Hil papeža vez 1.50
broširano 75
Iz dežele potresov 75
Izlet g. Brončka 1.20
Izbrani spisi dr. H. Dolence 50
Iz tajnosti prirode 50
Iz modernega sveta, trilo vez 1.50
Igralce broširano 50
Jagunje 30
Janko in Metka (za otroke) 30
Jermak Zmagovalec, Med plazovi 50
Jutri (Strug) trd. v. 75
broš 50

Jarčičevi spisi: Popolna izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih 10.50
Sosedov sin, broš 40
6. zvezek: Dr. Zober — Tugomer 75
broširano 50
Juan Miserija (Povesti iz španskega življenja) 50

Kako sem se jaz likal (Alešovec) I. zvezek 50
Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. sv. 50
Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek 50

Korajski brata, povest iz misljo-nov v Koreji 30
Kruh, trdo vezano 1.50
broš 90
Krvna osveta 30
Kuhinja pri kraljici posli notici 50
Kaj se je Markaru sanjalo 25
Kazaki 80
Križev pot, roman (Bar) trd. vez 1.10
Kraj se pot patra Kupljenka 70
Kaj se je izmislil dr. Oks 45
Kraljevič berač 25
Levstikovi zhrani sipi 90

1. zv. Pesmi — Ode in elegije — Sonetje — Romance, balade in legende — Tolmač (Levstik) 70
2. zv. Otroške igre v pesenah — Različne poezije — Zabavljice in puščice — Jaza na Parnu, Ljudski Gals — Kraljevski rokopis — Tolmač (Levstik) 70
Trdo vezano 1.50

3. zv. Slika Levstika in njegove kritike in polemike 70
Ljubljanske slike, Hišni lastnik, Trgovec, Kmetijski stražnik, Uradnik, Jezni doktor, Gostilničar, Klepetulja, Natakara, Duhovnik, itd. 50
Marjetica 50
Mladi gozdar, broš 50
Moje življenje 75
Mali Lord 50
Milijonar brez denarja 75
Malo življenje 65
Maron, krščanski deček iz Libanona 25

Mladih zanikernikov lastni životopi 75
Milinarjev Janez 50
Musolino 40
Mrvi Gostec 35
Mali Klasec 50
Mojstest (Ivan Albrecht) 25
Mladim srecm. Zbirka povesti za slovenska mladino 25

Misterija, roman 1.25
Na valovih jadranskega morja 30
Na različnih potih 40
Narod, ki izumira 40
Naša vas, II. del, 9 povesti 90
Nova Erotika, trilo vez 70
Naša leta, trilo vez 50
broširano 50

Na Indijskih otokih 50
Naši ljudje 40
Nekaj iz ruske zgodovine 35
Nihilist 40
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pobodov bivšega slovenskega polka 1.50
Novo življenje 35
Ob 50 letnici Dr. Janeza L. Koka 50
Oskarj pragozda 50
Odkritje Amerike 50
Patri in zaski 25
Pater Kajetan 1.50

ZITA IN NJENI OTROCI V BELGIJI

Kakor znano, se je 19. preteklega meseca biva avstrijska cesarica Zita preselila s svojimi otroki v Bruselj, ker se je nje najstarejši sin Oton vpisal na luvainsko univerzo. Tu študira filozofijo. Zita si je nadela ime vojvodinje Barske, Oton je vojvoda Barski; ostali so principi Barski. Ime je dodatno ime lotaringijske vojvodske družine, iz katere je potekel pokojni cesar Karol. V 18. stoletju je ta družina podedovala nekdanje vojvodstvo Barsko, cigar prestolnica je bilo mesto Bar-le-Dus. Odslej so se poglavarji te hiše imenovali vojvode Lotaringijski in Barski.

BANOVČEVI KONCERTI.

23. novembra: Barberton, O.
1. decembra: S. Chicago, Ill.
8. decembra: Calumet, Mich.
15. decembra: Milwaukee, Wis.

Svetozar Banovec,
381 E. 160. St., Cleveland, O.

Kretanje Parnikov Shipping News

20. novembra:
Berengaria, Cherbourg
Leviathan, Cherbourg, Bremen

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih čarnikih:
FRANCE 22. Nov.; 12. decembra
(10 P. M.) (6 P. M.)

ILE DE FRANCE 6. dec.; 17. jan.
(10 P. M.) (7 P. M.)

PARIS 24. januarja. (5 P. M.)

Najkrajša pot po svetnem Vokolu je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. Pijaca in slaven francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

21. novembra:
Rochembeau, Havre
Dresden, Cherbourg, Bremen

22. novembra:
Olympic, Cherbourg
Arabic, Cherbourg, Antwerpen
France, Havre

23. novembra:
Conte Grande, Napoli, Genova
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

27. novembra:
Mauretania, Cherbourg
President Harding, Cherbourg, Bremen

28. novembra:
Muenchen, Boulogne Sur Mer, Bremen

29. novembra:
Homeria, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Minneapolis, Plymouth, Boulogne Sur Mer
Augustus, Napoli, Genova

30. novembra:
Milwaukee, Cherbourg, Hamburg
President Roosevelt, Cherbourg, Bremen

5. decembra:
De Grasse, Havre
6. decembra:
Le de France, Havre. (Skupni Božični izlet.)

Valcania, Trst
Majestic, Cherbourg, Antwerpen
Pennland, Cherbourg, Bremen

7. decembra:
President Wilson, Trst
Leviathan, Cherbourg, Bremen
Vendham, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

9. decembra:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg
10. decembra:
Conte Blancamano, Napoli, Genova

11. decembra:
Stuttgart, Boulogne Sur Mer, Bremen
Republie, Cherbourg, Bremen

12. decembra:
St. Louis, Cherbourg, Hamburg
Roma, Napoli, Genova
France, Havre

13. decembra:
Berengaria, Cherbourg

14. decembra:
Bremen, Cherbourg, Bremen
George Washington, Cherbourg, Bremen
Vendham, Boulogne Sur Mer, Rotterdam

19. decembra:
Columbus, Cherbourg, Bremen
26. decembra:
Rochembeau, Havre

27. decembra:
Mauretania, Havre
Minneapolis, Cherbourg
28. decembra:
Deutschland, Cherbourg, Hamburg

Božični skupni izlet, — 8. dec., "Ile de France".

COSULICH LINE

Nagla Vožnja v Jugoslavijo

Prihodnje odplutje:

SATURNIA

20. NOVEMBRA

9. JANUARJA—15. FEBRUARJA

VULCANIA

7. DECEMBRA — 3. MARCA

10. APRILA

Saturnia in Vulcania prekaša vse ladje sveta v razkošju, udobnosti in naglici ter nudi najboljšo službo v Evropi. Posebne cene za tja in nazaj. Več novosti na teh motorih ladih vključno plavalni bazen v drugem razredu.

PHILIP'S BROS. & CO. Gen Agentje
17 Battery Place, New York

Pingvinski otok 50
Povest o sedmih obsekih 50
Pravica kladiva 50
Patriki iz Roza (Albrecht) 25
Patriški zlatar 35
Prihajaj, povest 60
Povesti, Berač s stopnjic pri sv. Roku 50

Pozivalec 25
Povesti (Kuhar) 50
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano 1.50
Plat zrna 40
Po strani klubok 35

Pri strici 50
Prst božji 30
Patrija, povest iz irske junške dobe 30
Po gorah in dolinah 80

Pod krivo jelko. Povest iz časov rokojnjačev na Kranjskem 50
Pol litra pivpave 50
Poslednji Mehikanez 30
Pravljice H. Majar 30

Predtržani, Prešern in drugi svet. niki v gramofonu 25
Prihodbe čebelice Male, trilo vez 1.50
Ptice selivke, trilo vez 75
Pikova dama (Puška) 30
Pred nevihto 35

Pravljice in pripovedke (Kosulnik) 1. zvezek 40
2. zvezek 40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, rekomandirajte pismo.

Ne naročate knjig, katerih ni v ceniku.

Knjige pošljamo poštne prosti

"GLAS NARODA"

216 W. 18. St.,
New York

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen o potnih listih, priljagi iz drugih stvarh. Vsled naše dolgotrajne izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvostne brzo-parnike.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in tja se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in on, ki potuje preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označi, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljeničke postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska